

NBS komandieris: Jaunie NATO aizsardzības plāni ir enerģiskāki

TVNET/LETA2023. gada 22. jūlijs 12:34

TVNET

▼

Zinas

▼

Latvijā

Nacionālo bruņoto spēku komandieris ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš Foto: Evija Trifanova/LETA

Jaunie NATO aizsardzības plāni, kas tika apstiprināti alianses samita laikā Viļņā 11.jūlijā un 12.jūlijā, ir paredzēti ne tikai atturēšanai, bet arī aizsardzībai, skaidroja Nacionālo bruņoto spēku (NBS) komandieris ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš.

Viņš atzīmēja, ka, atšķirībā no iepriekšējiem plāniem, jaunajos ir pielietots citāds modelis. Līdz šim galvenais mērķis bija nodrošināt atturēšanu, piemēram, ar karavīru un ekipējuma skaita atrašanos Latvijas teritorijā, taču jaunie plāni ir enerģiskāki.

"Latvijā neatradīsies vienkārši deleģēts karavīru skaits. Tiem būs praktiskāka nozīme. Valstī izvietos reāli kaujas spējīgas vienības ar noteiktām spējām, kas nepieciešamas, lai veiktu konvencionālās taktiskās darbības - valsts aizsardzību. Arī kvalitātes ziņā plāns ir daudz labāks, jo ir konsolidētas spējas, mērķi, ir skaidra struktūra, taktiskie paņēmieni un arī operacionālā puse, kādā veidā šis uzdevums tiks veikts," skaidroja NBS komandieris.

Viņš arī atzīmēja, ka Viļņā apstiprinātajos NATO aizsardzības plānos ir precīzi noteikti nepieciešamie resursi - vienību un spēju skaits, kā arī laika limiti, kādā karavīriem jābūt gataviem izpildīt uzdevumus. Kalniņa ieskatā, tie ir galvenie sasniegumi jaunajā modeli attiecībā uz reģionālo aizsardzību.

NBS komandieris piebilda, ka plāni pēc savas būtības ir universāli. Tie neparedz specifiskas darbības konkrētu izaicinājumu gadījumā. Plānos ir noteiktas galvenās vadlīnijas un reaģēšanas uzdevumu kopums, kādā veidā uz jebkuru izaicinājumu tiks reaģēts ar noteiktiem spēkiem, laika limitiem un konkrētu komandvadību.

"Mēs ceram, ka šie plāni netiks piemēroti konvencionālas karadarbības laikā, bet būs vingrinājumi, kuros mēs izspēlējam situācijas tuvu reālajām un testējam šos plānus. Ja mēs runājam par Latviju, tad mūsu lielākie vingrinājumi notiek militāro mācību "Namejs" laikā, kas vienmēr notiek gada otrajā pusē. Arī šīs mācības ir daļa no plāniem. Tos testē, pārbaude, veic korekcijas, uzlabo. Notiek arī starptautiskie vingrinājumi multinacionālā vidē, kur mēs piedalāmies. Arī tajos tiek testētas visas spējas," sacīja Kalniņš.

NATO samita laikā Viļņā Baltijas valstu aizsardzības ministri parakstīja kopīgu deklarāciju, ar kuru Latvija, Lietuva un Igaunija apņemas veicināt Baltijas valstu gaisa telpas pieejamību NATO atturēšanas aktivitātēm, tostarp apmācībām un vingrinājumiem. Tauts, ko tas praktiski nozīmē Latvijas bruņotajiem spēkiem, NBS komandieris uzsvēra, ka šo vienošanos var arī nosaukt par "trīs Baltijas valstu Šengenā zonu".

"Ja Latvijas pilsonis šķērso valsts robežu ar Lietuvu, dokumentus taču nepārbauda. Tas pats attiecas uz militāro jomu. Vairs nebūs jāpiesaka gaisa telpa. Mēs varēsim ātri izpildīt savus uzdevumus. Tāpat mēs esam pārliecināti, ka mūsu reakcijas laiks būs tuvu nullei nepieciešamības gadījumā," teica Kalniņš.

NATO samitā Viļņā panākta vienošanās, ka turpmāk dalībvalstis aizsardzībā investēs vismaz 2% no sava iekšzemes kopprodukta (IKP), no kuriem vismaz 20% jānovirza jauna ekipējuma iegādē un attīstībā. Runājot par to, ko tas nozīmē aliansei kopumā un kādas iespējas tas paver valstīm attīstīt savas aizsardzības spējas, NBS komandieris uzsvēra, ka, skatoties no Latvijas ieguvumu skatpunkta, tas ir pozitīvs signāls, kas dod daudz lielāku pārliecību, ka NATO sabiedrotie attīstīs daudz lielākas spējas.

"Tas savukārt nodrošina, ka arī Latvija kolektīvajā aizsardzības sistēmā kļūst spēcīgāka. Ja mēs būsim spēcīgāki, tad arī mūsu austrumu kaimiņi būs daudz atturīgāki veikt jebkādas provokācijas pret Latviju. Kamēr nav adekvāti finansālie ieguldījumi militāro spēju attīstībā, mēs nevaram būt pārliecināti, ka mūsu militārā jauda un spēks ir adekvāts visiem izaicinājumiem. Tas ir ļoti labs un pareizs lēmums. 2% no IKP ir minimums, kas aizsardzībai būtu jāatvēl," skaidroja Kalniņš.

Viņš klāstīja, ka no praktiskā viedokļa netiek vērtēts, vai aizsardzībai atvēl 2% vai 3% no IKP. Runa ir par to, cik maksā spēja iegūt tādu potenciālu, kas rada pilnīgu drošību, ka uzdevumi tiks izpildīti pilnā apmērā. Pēc NBS komandiera paustā, militārā vidē vairāk tiek runāts par šo spēju izmaksām. Viņa ieskatā, apņemšanās atvēlēt aizsardzībai 2% no IKP ir panākta tādēļ, lai motivētu NATO dalībvalstis pēc iespējas vairāk ieguldīties, lai ātrākā tempā varētu attīstīt militāro jomu.

Taujāts, vai samita laikā tika runāts arī par to, kā attīstīt militāro industriju, kas netiek līdzī pieprasījumam, NBS komandieris akcentēja, ka valstu premjerministri un prezidenti pieskārs arī šim jautājumam. Viņš norādīja, ka šādi lēmumi vairāk tiek pieņemti Eiropas Savienības līmenī, jo tie skar ekonomiskos jautājumus. Kalniņš atzina, ka militārā industrija sastopas ir milzīgiem izaicinājumiem isā tempā palielināt ražošanas jaudas. Samitā pieņemts aicinājums militārajai industrijai dod impulsu, ka no militārās jomas pieprasījums tiešām ir.

Taujāts, ko viņš domā par samita lēmumiem Ukrainas kontekstā, Kalniņš sacīja, ka Ukrainas prezidenta Volodimira Zelenska vietā viņš rīkotos līdzīgi - prasītu daudz lielāku atbalstu, ņemot vērā, ka Ukrainā mirst karavīri, iedzīvotāji un vajadzība pēc atbalsta ir ievērojama.

Tāpat NBS komandieris uzsvēra, ka NATO samitā tika pieņemti kardināli lēmumi, kas atver Ukrainai daudz plašāk vaļā durvis ceļā uz NATO, izpildot nosacījumus, kas vēl ir jāizstrādā. Viņš arī skaidroja, ka Ukrainas labā ir izdarīts daudz. Tās rīcībā ir nodota puse no solītā bruņojuma, taču tas ir nepietiekams, lai ukraiņi pilnā mērā un lielā jaudā izpildītu savu redzējumu par Ukrainas atbrīvošanu.

"Manuprāt, primārais nav jautājums par galīgo apņemšanos uzņemt Ukrainu NATO. Galvenais jautājums ir part to, kā Ukrainu nodrošināt ar pietiekama apjoma bruņojumu. Tas skar visas jomas, tai skaitā aviāciju, uguns jaudu, artilēriju un bruņutehniku, kas nepieciešama. Tāpat daudz intensīvāk ir jāapmāca ukraiņu karavīri, lai viņi varētu izpildīt taktiskos uzdevumus," sacīja Kalniņš.

Viņš akcentēja, ka politiskas vienošanās kaujas laikā neko daudz nedod, vienošanās attiecas uz nākotni, kas nav mazsvarīgi. Latvija, Lietuva un Igaunija iestājas par to, lai Ukraina būtu NATO dalībvalsts. Tāpat Kalniņš vērsa uzmanību uz to, ka samita laikā tika izveidota NATO-Ukrainas padome. Tādas nav nevienai citai valstij kā tikai Ukrainai. Ukraina sēž pie viena galda ar 31 alianses dalībvalsti un lemj būtiskus jautājumus, kas skar Eiropas austrumu flangu. NBS komandiera ieskatā, NATO pieņemtie lēmumi, kas attiecas uz Ukrainu, ir diezgan lieli sasniegumi, kurus nevajadzētu novērtēt par zemu.

Pirms nedēļas ASV paziņoja, ka tā piegādās Ukrainai kasešu municiju, kuras pielietošana ir asi kritizēta. Taujāts, kas rada bažas saistībā ar šīs municijas izmantošanu, NBS komandieris skaidroja, ka kasešu municiju zināmā mērā var pieskaitīt pie masu iznīcināšanas ieroču sistēmām. Izberot šīs municijas daļas, kas ir ka neskaitāmas mazas granātas, daļa var uzsprāgt, daļa - neuzsprāgt, tādējādi, paliekot zemē, tās ir bīstamas ilgus gadus.

Viņš arī norādīja, ka liela daļa valstis ir parakstījušas starptautisku līgumu, kas aizliedz šo ieroču izmantošanu vai uzkrāšanu, tomēr no taktiskā viedokļa, kasešu municija ir efektīvs ierocis cīņai ar pretinieku. Kalniņa ieskatā, Ukrainai tas dotu diezgan lielas priekšrocības, turklāt tā ir skaidri paziņojusi, ka kasešu municija tiks izmantota tikai un vienīgi militāro uzdevumu izpildei pret pretinieka militāro spēku. Līdz ar to NBS komandieris atbalsta kasešu municijas nodošanu Ukrainai.

Latvija gada laikā ir apņēmusies apmācīt 3000 ukraiņu karavīru. Taujāts, kā Latvijas spēki tiks galā šo uzdevumu, Kalniņš piekrita, ka tas ir liels cilvēku apjoms, tomēr Latvija ar lielu neatlaidību un atdevi ir uzņēmusies uzdevumu izpildīt. Tas ir Latvijas ieguldījums Ukrainas uzvaras kaldināšanā. NBS komandieris apliecināja, ka Latvija apmācīs tik daudz karavīru, cik Ukraina prasīs.

LETA jau rakstīja, ka NATO samitā Viļņā galvenā uzmanība tika pievērsta alianses reakcijai uz Krievijas uzsāktu karu pret Ukrainu un Kijivas vēlmei kļūt par NATO dalībvalsti.

Vienlaikus samita dienaskārtībā bija arī jauno reģionālo aizsardzības plānu pieņemšana un Zviedrijas uzņemšana aliansē, kā arī dalībvalstu aizsardzības uzdevumu palielināšana.

Tēmas

Ieteiktie raksti